

"Als ik koning was, zou ik alle Vlamingen naar Wallonië sturen, en alle Walen naar Vlaanderen, voor zes maanden. Gelijk militaire dienst. Ze zouden in een familie moeten inwonen, dat zou alle etnische en taalproblemen heel erg snel oplossen. Want tandpijn voelt het zelfde voor allebei, iedereen houdt van of verafschuwt spinazie. En dat zijn de dingen die echt tellen in het leven." (Brel)

niveau van binaire tegenstelling (zwart en wit, minimaal approximatieve paren) en vanwege een zeker voorbestemdheid tot het neologisme. Maar het is vooral op het podium dat Brel toeslaat, daar voegt hij aan zijn songs een nieuwe dimensie toe, met gebaren, dankzij een minutieus voorbereid expressiewerk." Alhoewel nogal bombastisch: bien dit Gaston! Of, zoals zijn dochter France Brel eens zei: "De Fransen relateren aan mijn vader op intellectueel niveau, ze analyseren hem. Maar de Belgen voelen hem aan. Brel is iemand die mosselen en friet at, en bier dronk. Hij behoort hen toe, hij is een van hen. Dat zit in een blik, een manier van zijn."

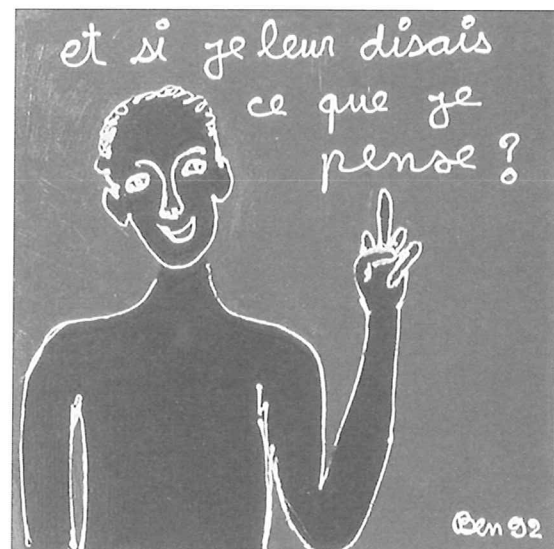
buigen, het hoofd en bovenlichaam voorover doen hellen; een buiging maken **buik**, benedenste deel van de menselijke romp waarin de ingewanden liggen - hij heeft een buik als een ballon; zwaar van buik zijn

Brel, Jacques: zanger; Alhoewel vaak wordt aangenomen dat Brel een Fransman is, liggen zijn roots duidelijk in België. Brel werd geboren in 1929, in een begoede familie in Schaarbeek, Brussel. In 1953 neemt hij een 78-toeren plaat op met twee songs (*La foire en Il y a*). De plaat wordt ontdekt in Parijs door Jacques Cannetti. Na een sessie in de studio's van BRT-radio Limburg, vertrekt hij naar Parijs. Hij treedt op in cabarets en music-halls, neemt wat muziek op, maar blijft toch tamelijk onopgemerkt (zijn ambitie was ook niet om zelf een artiest te worden, maar eerder om liedjesschrijver te worden van songs die anderen dan konden interpreteren), tot in 1957 toen de song "*Quand on a que l'amour*" ontdekt werd. Vanaf dan was zijn carrière in Frankrijk, en later ook in de rest van Europa en zelfs de wereld vertrokken.

De thema's in zijn werk zijn vriendschap (*Jef*), gaan van idolatie liefde tot haat voor vrouwen (*Les Biches*), van geloof in God tot rabiaat anti-clericalisme (*Ça mon dernier repas*) en van een zekere zoetheid tot manifest anti-conformisme en afschuw van hypocrisie (*Les Bourgeois, Le Moribond*). Voor Brel waren de teksten bij de muziek ook belangrijker dan de muziek zelf:

"Hij wilde een boodschap overbrengen. Als je niet op de teksten let, ontsnapt Brel je. Zijn helden en anti-helden komen uit het leven zelf. Hij gebruikt zijn eigen eraringen, projecteert zijn dromen. Hij wordt bekekt door het effect van tijd op het lichaam, de schande van de fysieke aftakeling."

De Franse intellectuelen over de zanger: "Zijn oeuvre, dat niet echt uitblinkt door melodieuze vernieuwing, blinkt vooral uit vanwege een kennis van de teksten en woordspelingen die functioneren op het

Et si je leur disais ce que je pense, 1992
Collection Ben Vautier © Ben Vautier 2001

J'ai rien à vous montrer, il y a tout à voir, 1979
Acrylique sur toile, 162 x 130 cm Collection MAMAC, Nice © Ben Vautier 2001

